

**PROTOCOL PER A LA PREVENCIÓ I TRACTAMENT
DE L'ASSETJAMENT SEXUAL I PER RAÓ DE SEXE
AL BISBAT DE GIRONA**

INTRODUCCIÓ

D'acord amb els canons 208 a 231 del Codi de Dret Canònic, sobre els drets i deures dels fidels; d'acord amb allò que disposen la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat de les dones i homes i concordants, la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, el Conveni Col·lectiu d'Oficines i Despatxos de Catalunya referent a principis de no discriminació i plans d'igualtat; i completant el Reglament Intern de la Cúria Diocesana; el Bisbat de Girona acorda el present protocol per a la prevenció i tractament de l'assetjament sexual i per raó de sexe, que es desenvoluparà sota els principis de rapidesa i confidencialitat, garantint i protegint la intimitat i la dignitat de les persones objecte d'assetjament. Així mateix, es garantiran i respectaran els drets de totes les persones implicades en el procediment.

ARTICLE 1. COMPROMÍS INSTITUCIONAL

El Bisbat de Girona es compromet institucionalment a treballar per tenir espais segurs i a promoure unes relacions humanes basades en la llibertat i el respecte entre les persones i, consegüentment, lliures de situacions d'assetjament sexual i per raó de sexe, basant-se en la dignitat de totes les persones.

Per aquest motiu, el Bisbat de Girona manifesta el seu compromís contra l'assetjament i, per tant, desaprova de manera clara i rotunda les conductes i actituds ofensives, discriminatòries i/o abusives. En aquest sentit, es compromet a:

- Declarar formalment i difondre el seu rebuig a tot tipus d'assetjament sexual o per raó de sexe en totes les seves formes o manifestacions.
- Promoure una cultura de prevenció contra l'assetjament sexual o per raó de sexe.
- Denunciar, investigar i sancionar, si s'escau, d'acord amb el que preveu aquest protocol, qualsevol conducta que pugui ser constitutiva d'assetjament sexual o per raó de sexe.
- Acompanyar i assessorar les persones que hagin patit assetjament sexual o per raó de sexe.

ARTICLE 2. OBJECTIUS

Els objectius del present protocol són:

- Informar, formar i sensibilitzar el personal de la Cúria diocesana i de la Catedral de Girona en matèria d'assetjament sexual i per raó de sexe.
- Disposar del procediment d'intervenció i d'acompanyament per tal d'atendre i resoldre aquestes situacions amb la màxima celeritat i dintre dels terminis que estableix el protocol.
- Vetllar per un entorn on les dones i els homes respectin mútuament la seva integritat i dignitat.
- Establir les mesures preventives necessàries per evitar que es produeixin situacions d'assetjament en l'entorn de treball de la Cúria diocesana i de la Catedral de Girona.
- Garantir els drets de tracte just i la confidencialitat de les persones afectades.

ARTICLE 3. DEFINICIONS

3.1. *Assetjament sexual*: el constitueix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic (encara que no s'hagi produït de manera reiterada o sistemàtica), no desitjat, d'índole sexual, que tingui com a objecte atemptar contra la dignitat de la persona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest o que produeixi aquest efecte. Es pot produir entre companys o companyes (assetjament horitzontal) o entre comandament i subordinat/ada (assetjament vertical). A tall d'exemple, i sense ànim exclouent ni limitador, es considera que els comportaments següents poden evidenciar l'existència d'una conducta d'assetjament sexual:

- Difondre rumors, preguntar o explicar detalls sobre la vida sexual i les preferències sexuals d'una persona.
- Fer comentaris o bromes sexuals obscenes.
- Fer comentaris grollers sobre el cos o l'aparença física.
- Oferir o pressionar per concertar cites compromeses o per participar en activitats lúdiques no desitjades.
- Fer demandes de favors sexuals.
- Fer gestos obscens.
- Fer ús de gràfics, vinyetes, dibuixos, fotografies o imatges d'Internet de contingut sexualment explícit.
- Enviar cartes, notes o missatges de contingut sexual de caràcter ofensiu.
- Fer un apropament físic excessiu.

- Arraconar; buscar deliberadament quedar-se a soles innecessàriament amb una persona.
- Forçar la persona assetjada a escollir entre sotmetre's als requeriments sexuals o perdre certs beneficis o condicions de treball (xantatge sexual).
- Crear un ambient intimidatori, hostil o ofensiu a través de comentaris de naturalesa sexual, bromes, etc., amb insistència i repetició (assetjament ambiental).

3.2. *Assetjament per raó de sexe*: el constitueix un comportament (continu i sistemàtic) no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit l'efecte d'atemptar contra la dignitat de la persona i de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu. Es pot produir entre companys o companyes (assetjament horitzontal) o entre comandament i subordinat/ada (assetjament vertical). A tall d'exemple, i sense ànim exclouent ni limitador, es consideren comportaments susceptibles de ser assetjament per raó de sexe, entre d'altres:

- Tenir actituds condescendents o paternalistes.
- Fer comentaris o bromes sexuals obscenes.
- Dir insults basats en el sexe i/o l'orientació sexual de la persona.
- Tenir conductes discriminatòries per raó de sexe.
- Fer servir formes ofensives d'adreçar-se a la persona.
- Ridiculitzar, menystenir les capacitats, habilitats i el potencial intel·lectual d'una persona per raó de sexe.
- Utilitzar humor sexista.
- Ignorar aportacions, comentaris o accions d'una persona per raó de sexe.
- Fer xantatge sexual per raó de sexe.
- Fer assetjament ambiental per raó de sexe.

ARTICLE 4. ORGANISMES RESPONSABLES

Els organismes responsables, segons les seves competències, de fer efectiu el contingut previst en aquest protocol són els següents:

El Bisbe de Girona és el responsable últim de l'aplicació d'aquest protocol, mitjançant els organismes de govern de la Cúria diocesana.

El Vicari general i Moderador de la Cúria és el responsable d'incoar i resoldre els procediments que corresponguin, iniciats a través d'aquest protocol.

El Vicari Judicial és el responsable d'assessorar els diversos organismes i persones involucrats en els procediments.

La Secretaria general ha de donar trasllat dels fets al Ministeri Fiscal quan la conducta pugui constituir un delict.

Totes aquelles persones que per raó del seu càrrec o per la responsabilitat que tenen estiguin vinculades als possibles casos d'assetjament han de complir la resolució del Vicari general.

ARTICLE 5. MESURES DE PREVENCIÓ

Les accions de prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe a les oficines de la Cúria i de la Catedral de Girona a les quals es compromet el Bisbat de Girona són les següents:

- Estar atents als possibles indicis de situacions d'assetjament i actuar proactivament en la detecció.
- Implantar un procediment efectiu per fer front a les comunicacions i denúncies.
- Fer el seguiment, el control i l'avaluació del procediment implantat.
- Aplicar mesures disciplinàries adequades.

ARTICLE 6. PRINCIPIS I GARANTIES DEL PROCÉS D'INTERVENCIÓ

6.1. PRINCIPIS.

Tot el procediment d'intervenció garanteix:

Respecte i protecció

- S'actua amb respecte i discreció per protegir la intimitat i dignitat de les persones afectades.
- Les persones implicades estan acompanyades i assessorades per una o diverses persones de la seva confiança de l'entorn del Bisbat.

Confidencialitat

- La informació recopilada en les actuacions té un caràcter confidencial.
- Les dades sobre la salut es tracten de manera específica, i així s'incorporen a l'expedient després de l'autorització expressa de la persona afectada.

Dret a la informació

- Totes les persones implicades tenen dret a informació sobre el procediment, els drets i deures, sobre quina fase s'està desenvolupant, i segons la característica de la participació, del resultat de les fases.

Suport de persones formades

- El Bisbat compta amb la participació de persones formades en la matèria durant tot el procediment.

Diligència i celeritat

- El procediment informa sobre els terminis de resolució de les fases, per aconseguir celeritat i la resolució ràpida de la denúncia.

Tracte just

- Es garanteix l'audiència imparcial i un tractament just per a totes les persones implicades.
- Totes les persones que intervinguin en el procediment actuen de bona fe en la recerca de la veritat i l'esclarament dels fets denunciats.

Protecció davant de possibles represàlies

- Cap persona implicada no ha de patir represàlies per la participació en el procés de comunicació o denúncia d'una situació d'assetjament.
- En els expedients personals només s'hi han d'incorporar els resultats de les denúncies investigades i provades.

Col·laboració

- Totes les persones que siguin citades en el transcurs del procediment tenen el deure d'implicar-s'hi i de prestar la seva col·laboració.

6.2. GARANTIES.

Seguretat i integritat

- En qualsevol cas es garanteix la seguretat, la integritat i la dignitat de les persones afectades, de manera especial les persones que han estat víctimes de l'assetjament, evitant en tot cas la revictimització, amb un acompanyament i assessorament adequat a cada cas particular.

Mesures cautelars

- Si durant el procediment i fins al tancament hi ha indicis d'assetjament, les persones encarregades de les diferents fases d'intervenció poden proposar als responsables de cada fase, d'adoptar mesures cautelars.
- En cas que es tracti d'un treballador/a, aquestes mesures no han de suposar, en cap cas, un menyscabament de les condicions de treball i/o salarials de la persona assetjada i han de ser acceptades per aquesta.

Vigilància de la salut

- Les persones que perceben una situació d'assetjament amb efectes sobre la salut poden sol·licitar l'atenció, l'orientació i l'informe mèdic de vigilància de la salut.
- Si es produeix un dany per a la salut que genera una baixa mèdica i es constata la vinculació entre l'assetjament i la baixa mèdica de la persona afectada, aquesta baixa mèdica s'ha de considerar com a accident de treball.

ARTICLE 7. PROCÉS D'INTERVENCIÓ

7.1. INICI DEL PROCEDIMENT.

El procediment s'iniciarà quan la persona afectada presenti una sol·licitud d'intervenció. La podrà presentar al Vicari general, al Vicari Judicial o a la Cancellera.

La sol·licitud d'intervenció es presentarà per escrit i s'hi detallaran els diferents actes i incidents, s'identificarà la persona o persones que adopten les conductes o actes indesitjables i els possibles testimonis.

La persona denunciant pot demanar l'assistència, en tot moment, d'una persona del seu entorn de treball que sigui de la seva confiança.

7.2. COMISSIÓ INSTRUCTORA DE L'EXPEDIENT

A fi d'atendre i tramitar les possibles sol·licituds d'intervenció o denúncies, es crea una comissió instructora formada pel Vicari Judicial, la Cancellera, un membre del Tribunal Eclesiàstic i un psicòleg.

7.3. PROCEDIMENT.

El procediment serà el següent:

a) Notificació oficial al Vicari general i Moderador de la Cúria de la sol·licitud d'intervenció en matèria d'assetjament (quan no l'hagi rebuda ell mateix).

b) Constitució de la Comissió i inici de la fase instructora amb l'obertura d'un expedient informatiu.

c) Investigació per a la constatació dels fets. Es prendrà declaració individual a totes les persones implicades, testimonis i altres que la comissió consideri que hagin de comparèixer. Així mateix es practicaran totes les diligències que siguin necessàries per l'esclariment de la veritat del fets denunciats, sota els principis de confidencialitat, rapidesa, contradicció i igualtat.

Durant la fase d'investigació, en la mesura que ho permeti l'organització de la feina, es facilitarà que la persona denunciant pugui canviar de lloc de treball si ho creu necessari.

d) Finalització de la fase instructora o informativa. En el termini màxim de 30 dies laborables des de la presentació de la denúncia, la comissió emetrà un pronunciament mitjançant l'elaboració d'un informe que es posarà, en primer lloc, en concixement de la persona denunciant, i seguidament, s'entregarà al Vicari general i a la persona o persones acusades. Aquest informe tindrà caràcter vinculant.

e) Adopció de mesures. Quan l'informe constati l'existència d'assetjament, el Vicari general i Moderador de la Cúria adoptarà mitjançant una resolució les mesures correctores oportunes, aplicant les sancions legals corresponents.

Quan l'informe no constati situacions d'assetjament, o no sigui possible la verificació dels fets, es resoldrà i s'arxivarà l'expedient donant per finalitzar el procés.

A la resolució s'hi han de fer constar les dades identificatives de la persona denunciant i denunciada, la causa de la denúncia i els fets constatats.

Es trametrà una còpia autenticada d'aquesta resolució a la persona denunciant i a la denunciada.

Si de la investigació realitzada es dedueix que s'ha comès alguna altra falta diferent de la d'assetjament que estigui tipificada en la normativa vigent o en el/els conveni/s d'aplicació (com ara el cas d'una denúncia falsa, entre d'altres), s'ha d'incoar l'expedient disciplinari que pertogui.

Així mateix, tant si l'expedient acaba en sanció com si acaba sense sanció, s'ha de fer una revisió de la situació laboral en què ha quedat finalment la persona que ha presentat la denúncia.

Els responsables del Bisbat de Girona s'asseguraran que les persones que han estat objecte d'assetjament, els que plantegin una queixa en matèria d'assetjament o els que prestin assistència en qualsevol procés d'aquesta matèria, no siguin objecte d'intimidació, persecució o represàlies. Qualsevol acció en aquest sentit es considerarà com un assumpte susceptible de sanció disciplinària.

El present protocol serà públic i accessible a tot el personal de la Cúria i de la Catedral de Girona per poder-lo consultar.

Ho signo a Girona, als efectes d'aprovar el present Protocol que entra en vigor en data d'avui, 31 d'octubre de 2019.

Lluís Suñer i Roca,
vicari general